

Duitse letterkunde: Geniale rebellen (A005744)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Duits Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Martens, Gunther	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Benzing, Carolin Juliane	LW22	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Grieks)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Zweeds)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	5	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A

Onderwijstalen

Duits

Trefwoorden

Duits, letterkunde, Duitse literatuur van (rond) de 19e eeuw

Situering

Dit gevorderd vak leert studenten Duits op een gevorderd niveau beheersen. Het vak helpt hen over een gevorderd taalbewustzijn beschikken. Het vak biedt gevorderd wetenschappelijk inzicht aan in de specifieke eigenschappen van Duitstalige literaire teksten en in het historisch functioneren van literatuur.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel worden de literaire ontwikkelingen in en rond de 19e eeuw behandeld aan de hand van een specifieke probleemstelling: "Kindheit und Jugend im langen 19. Jahrhundert".

Richtinggevend zijn daarbij vertogen rond school, opvoeding en kindheid. Men zegt vaak dat de romantiek aan de basis ligt van de idealisering van de kindertijd, maar wordt deze intuïtie bevestigd door de lectuur van concrete teksten uit die tijd? We

vertrekken vanuit het *Bildungsideal* van Goethe en Humboldt enerzijds, de realiteit van de "schwarze Pädagogik" anderzijds, om dan met teksten zoals o.a. sprookjes van de broeders Grimm en verhalen van E.T.A. Hoffmann de overgang naar de literaire romantiek te maken. Het thema koppelen we in een tweede beweging aan *Vormärz/Biedermeier* en de evolutie naar het realisme via auteurs zoals Adalbert Stifter, of Annette von Droste-Hülshoff. We lezen tot slot realistische roman en een Schwellentext van de *Jahrhundertwende*. We werpen op die manier een alternatieve blik op het voor de Duitse literatuur zo kenmerkende genre van de Bildungsroman (die elders eerder "coming-of-age"-literatuur heet).

De studenten worden verwacht alle primaire teksten te lezen en één tekst naar keuze uit de facultatieve lectuurlijst te kiezen. Via representatieve teksten worden de studenten niet alleen vertrouwd gemaakt met de historische en ideologische achtergronden en de esthetische principes en programma's maar worden ze ook uitgenodigd om actief mee te bouwen aan de tekstanalyse en de literatuurkritische argumentatie.

De lectuurlijst wordt via Ufora bekendgemaakt.

Begincompetenties

Met succes gevolgd hebben van het opleidingsonderdeel Duits letterkunde I of de erin beoogde competenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

- 1 Gevorderde kennis van het Duits kunnen toepassen.
- 2 Gevorderde kennis van de Duitstalige literaire tradities kunnen toepassen bij de analyse van teksten en bij het situeren in een historische en stilistische context.
- 3 Op een gevorderd niveau literatuurwetenschappelijke analysemethodes in de praktijk kunnen brengen.
- 4 Vertrouwd zijn met de historische en ideologische achtergronden en esthetische principes en programma's.
- 5 Actief mee kunnen helpen aan tekstanalyse en literatuurkritische argumentatie.
- 6 Vertrouwd zijn met de basisconcepten en de inter- en transdisciplinaire mogelijkheden van Digital Humanities. In staat zijn om genAI op een gevorderde en verantwoorde manier te gebruiken bij het schrijven van teksten

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Hoorcollege (30u)
- Practicum (7.5u): de studenten scherpen hun literatuurwetenschappelijke vaardigheden aan de hand van drie oefeningen. De eerste oefening richt zich op hun zoekstrategieën; in de tweede wordt een letterkundig probleem omschreven; de derde oefening beoogt de gedetailleerde analyse van een tekstfragment. De twee laatste oefeningen zijn korte schrijfopdrachten (300 tot 500 woorden). De studenten krijgen algemene toelichtingen over de manier waarop ze de oefeningen dienen te maken en individuele feedback over hun onderzoeksresultaten. De studenten worden ook aangemoedigd om de filmcyclus en lezingen uit het aanbod van de permanente vorming te bij te wonen.
- Zelfstandig werk (7.5u)

Studiemateriaal

Type: Handouts

Naam: een zestal Duitstalige primaire teksten, doorgaans in paperback; aangevuld met scans op Ufora

Richtprijs: € 50

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Bijkomende info: De literatuurlijst wordt via ufora bekendgemaakt. Alle teksten zijn in digitale versies beschikbaar online. De voorgestelde papieren editie is handig voor paginaverwijzingen in de les en telkens ook via de bibliotheek ontleenbaar.

Referenties

Wolfgang Beutin, Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. 7., erweiterte Auflage. Stuttgart: J.B. Metzler 2013. ISBN 3-476-02247-9. 29,95 Eur

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Individuele begeleiding.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden (80%): examen en niet-periodegebonden: tutorium (20%).

(Indien de student niet is geslaagd voor de niet-periodegebonden evaluatie, wordt er een tweede kans geboden via een compenserende activiteit tussen de eerste en tweede examenperiode.)

Evaluatievorm

- Schriftelijke proef (open boek-examen over een viertal inzichtvragen), aangevuld met een verplicht mondeling examen (met schriftelijke voorbereiding). Voor de tweede examenperiode worden nieuwe probleemstellingen voorgesteld.
- Evaluatie van het portfolio: nabespreking van elke van de drie schrijfpodrachten (gerichte en interpreterende bibliografie; probleemstelling; citaatanalyse)
- Studenten kunnen een bonuspunt behalen door te rapporteren over extracurriculaire activiteiten in het kader van het 'Bonusprogramm'.

Het behalen van een voldoende niveau van taalvaardigheid behoort uitdrukkelijk tot de einddoelstellingen van dit vak. Deze vaardigheid wordt ondersteund d.m.v. feedback op schrijftaken, zelfstudie en zelftesten aan het begin en het einde van het semester. Het voldoende niveau wordt per vak incrementeel gedefinieerd en nader omschreven in de sectie "situering" van deze studiefiche.

Eindscoreberekening

Schriftelijk examen: 40%

Mondeling examen: 40%

Portfolio: 20%

Studenten die deelnemen aan het bonusprogramma, kunnen een bonuspunt verdienen.

Wie een tekort heeft voor één van de twee periodegebonden evaluatievormen, kan niet slagen voor het vak als geheel. Indien de eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20). Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer, indien dit hoger ligt dan 7/20, teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

Het bonuspunt kan enkel toegekend worden aan studenten die slagen voor het vak als geheel.

Faciliteiten voor werkstudenten

1 Hoewel aanwezigheid zeer wenselijk is, bestaat de mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid; om de leerdoelen te behalen, kunnen studenten gebruik maken van bijkomend leermateriaal (op Ufora) of van lesopnames. Voor die lessen waarin je actieve deelname mee geëvalueerd wordt (bijv. het tutorium), maak je een vervangtaak waarmee je aantoont dat je de beoogde competenties behaald hebt; die vervangtaak zal je worden meegegeed door de lesgevers;

2 Het examen kan op ander tijdstip binnen het academiejaar georganiseerd worden;

3 Je kunt feedback krijgen op andere dan de daarvoor voorziene tijdstippen, bij voorkeur in gespreksvorm (op de campus of online), zowel tijdens als na de kantooruren, of via email.

Wil je extra informatie hierover: neem contact op met de verantwoordelijk lesgever of met een van de medewerkers.